

SPOROČILO ZA JAVNOST

Celje, dne: 19. oktober 2018

Požarna vaja v Cinkarni Celje: uspešno preverili model za napoved širjenja onesnažila po zraku

Vajo smo organizirali v okviru regijske vaje, poimenovane »Potres – zahodna Štajerska 2018«. Predpostavka vaje je bil potres VII. stopnje po EMS z epicentrom v Občini Žalec. Potres je v Cinkarni povzročil požar in kemično nesrečo. Osrednji namen vaje je bil preveriti delovanje sistema ukrepanja ob izrednih dogodkih, da bi zavarovali ljudi, živali, okolje in premoženje.

Povod za izvedbo takšne vaje je bila kemična nesreča, ki se je lani zgodila v Sloveniji. Na tovrstne dogodke želimo biti pripravljeni, zato je bil cilj vaje preveriti naš sistem ocene ogroženosti z načrtom zaščite in reševanja v sodelovanju z različnimi silami za zaščito in reševanje.

Potek požarne vaje

Zaradi potresa v okolici je prišlo v Cinkarni do napake na elektro inštalaciji, ta pa sprožila požar v tehničnem prostoru. Požar se je razširil na rezervoarje klorovodikove kisline, električne kable in plastične cevovode. Popustile so tudi polipropilenske cevi in ventili rezervoarjev natrijevega hidroksida, zato sta se zmešali kislina in lug. Zaradi iztekajoče kisline in vdihavanja hlapov so bili poškodovani 3 ljudje. Požar je opazil zaposleni, ki je poklical industrijsko gasilsko enoto Cinkarne Celje. Ta je obvestila regijski center za obveščanje in aktivirali sta se Poklicna gasilska enota Celje in nujna medicinska pomoč Urgentnega centra Splošne bolnišnice Celje. Vpoklicani sta bili tudi prostovoljni gasilski društvi PGD Teharje in PGD Škofja vas, štaba civilne zaščite Mestne občine Celje in Cinkarne Celje ter mobilna enota ekološkega laboratorija iz Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano. Vključeni so izvedli predpisane ukrepe v skladu z izdelanim načrtom vaje, v kateri je sodelovalo približno 50 pripadnikov različnih enot. Poškodovane so oskrbeli in odpeljali v Urgentni center SB Celje.

Rezultati sistema ocene ogroženosti vzpodbudni

Zaradi izliva klorovodikove kisline se je oblak hlapov klorovodikove kisline, pare in dima zaradi gorenja med nesrečo širil v smeri pihanja vetra. Da bi v primeru takšnega dogodka lahko možnemu tveganju ustrezno obveščali reševalce in prebivalce v neposredni okolici, so nam na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru izdelali poseben model širjenja onesnažila po zraku. Z njegovo pomočjo lahko napovemo, na kako velikem območju bo zaznan vpliv in kakšen bo glede na stopnjo nevarnosti.

»V vajo smo vključili tudi preverjanje modela širjenja onesnažila glede na smer in moč vetra ter delovanje mobilne enote ekološkega laboratorija. Namen obeh je pridobiti informacije za obveščanje sodelujočih pri reševanju in okoliškega prebivalstva o širini negativnih vplivov in potrebnih zaščitnih ukrepih,« je pojasnila članica Uprave – tehnična direktorica Cinkarne Celje Nikolaja Podgoršek Selič.

Rezultat vaje je pokazal, da bi bilo območje človeku nevarnih koncentracij v primeru polnih skladiščih zalog omejeno na lokacijo znotraj podjetja. Izven lokacije bi prebivalci zaznali dražč vonj, zaradi katerega bi jim svetovali, da se zadržujejo v notranjih prostorih. Škodljivih posledic za zdravje ni pričakovati. Posajeni pridelki na vrtovih in v sadovnjakih bi bili primerni za uživanje.

Celje, dne: 19. 9. 2018

Na rastlinah bi bile možne manjše količine saj kot posledica požara, zato bi bilo pred uživanjem priporočeno pranje pridelkov z vodo. Celovita analiza vaje bo pripravljena čez mesec dni.

Celovit računalniško podprt sistem na ravni celotnega podjetja

Cinkarna ima sicer sistem ocene ogroženosti z načrtom zaščite in reševanja vzpostavljen že leta, a smo ga po lanskoletnem požaru v Kemisu še nadgradili. Vzpostavili smo računalniški sistem, ki v vsakem trenutku pokaže, koliko surovin je v katerem izmed skladišč. Omogoča tudi takojšen dostop do varnostnih listov, kar je pomembno za povezavo informacije o količini nevarne snovi z možnimi škodljivimi posledicami ob izhajanju in interakciji z drugimi prisotnimi snovmi.

Organiziranost industrijske gasilske službe

Gasilska dežurna služba v Cinkarni je v pripravljenosti 24 ur dnevno vse dni v letu. Trenutno je v njej zaposlenih 11 gasilcev in 4 telefonisti. Celotna ekipa je usposobljena za gašenje požarov in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Pred nekaj meseci je podjetje obstoječemu voznemu parku dodalo še novo gasilsko vozilo MAN, ki je specifično zaradi posebne kombinacije opreme za gašenje v industriji, kakršne do zdaj v Sloveniji še ni bilo. Vse to kaže na visoko zavedanje podjetja o pomembnosti preventivnega dela, s katerim bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

***

O podjetju:

Cinkarna v Celju deluje 145 let in je trenutno vodilna v domačem kemijsko predelovalnem sektorju. Zaposluje približno 900 ljudi in letno ustvari več kot 189 milijonov evrov prometa, od tega skoraj 90 odstotkov na tujih trgih.

Ima zelo širok proizvodno – prodajni program. Osrednji program predstavlja prodaja različnih tipov pigmenta titanovega dioksida (TiO₂), ki ga zaradi optičnih lastnosti uporabljajo industrije lakov, barv, plastike, laminatov, papirja... Dopolnjuje ga ultrafini titanov dioksid, ki ga kupci vgrajujejo v visokotehnološke izdelke (samočistilni sistemi, katalizatorji, sončne kreme,...). TiO₂ vgrajujemo tudi v praškaste lake (lak brez organskih topil za zaščito in niansiranje različnih vrst materialov) in masterbatche (koncentrat dodatkov za vse vrste plastičnih materialov). Med vidnejšimi prodajnimi skupinami so še okolju prijazna zaščitna sredstva za rastline, proizvodi za gradbeništvo in proizvodnja sistemov za agresivne medije (gumiranje, tefloniziranje kovin).

***

Avtor priloženih fotografij: Jure Hictaler